

SKLEP SVETA (SZVP) 2022/597**z dne 11. aprila 2022****o spodbujanju evropske mreže neodvisnih možganskih trustov za neširjenje orožja in razoroževanje**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji ter zlasti člena 28(1) in člena 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropski svet je 12. decembra 2003 sprejel strategijo EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (v nadaljnjem besedilu: strategija EU za neširjenje WMD), ki v poglavju III vsebuje seznam ukrepov, ki bi jih bilo treba sprejeti v Uniji in tretjih državah za preprečevanje tovrstnega širjenja.
- (2) Unija dejavno izvaja strategijo EU za neširjenje WMD in ukrepe iz poglavja III navedene strategije, kot je vzpostavitev potrebnih struktur v Uniji.
- (3) Svet je 8. decembra 2008 sprejel sklepe in dokument z naslovom Nove smernice za ukrepanje Evropske unije proti širjenju orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov (v nadaljnjem besedilu: nove smernice za ukrepanje), v katerem je navedeno, da širjenje orožja za množično uničevanje ostaja eden največjih varnostnih izzivov in da je politika neširjenja bistven del skupne zunanje in varnostne politike (SZVP).
- (4) Svet v novih smernicah za ukrepanje poziva pristojne sestave in telesa Sveta, Komisijo, druge institucije in države članice, naj na podlagi zadevnega dokumenta sprejmejo konkretne nadaljnje ukrepe.
- (5) Svet v novih smernicah za ukrepanje poudarja, da bi se pri ukrepanju Unije proti širjenju orožja lahko oprli na nevladno mrežo za neširjenje orožja, v kateri sodelujejo ustanove za zunanjo politiko in raziskovalni centri, specializirani za strateška področja Unije, pa tudi na koristne mreže, ki že delujejo. V takšno mrežo bi lahko vključili institucije v tretjih državah.
- (6) Svet je 19. novembra 2018 sprejel strategijo EU zoper nedovoljeno strelno orožje, osebno in lahko orožje ter pripadajoče strelivo z naslovom „Zaščita orožja, varnost za državljane“ (strategija EU SALW). Strategija EU SLAW nadomešča strategijo EU za boj proti nedovoljenemu kopičenju in trgovini z osebnim in lahkim orožjem ter pripadajočim strelivom, ki je bila sprejeta leta 2005. Nedovoljeno osebno in lahko orožje še naprej prispeva k nestabilnosti in nasilju v Uniji, njeni neposredni soseščini ter drugod po svetu. Nedovoljeno osebno orožje spodbuja oboroženo nasilje in organizirani kriminal ter terorizem in konflikte na svetu, ter preprečuje trajnostni razvoj in prizadevanja kriznega upravljanja. Destabilizira celotne regije, države in tamkajšnjo družbo ter potencira učinek terorističnih napadov. Zato se Svet zavzema za preprečevanje in zaježitev nezakonitega trgovanja z osebnim in lahkim orožjem ter pripadajočim strelivom, hkrati pa spodbuja prevzemanje odgovornosti glede zakonitega trgovanja z njima. Strategija EU SLAW upošteva spremenjene varnostne razmere, vključno z grožnjo terorizma znotraj EU, ter razvoj na področju zasnove in tehnologije osebnega in lahkega orožja, ki vpliva na zmožnost držav za obvladovanje te grožnje. Upošteva tudi vodilna načela globalne strategije EU za leto 2016.

- (7) Svet je 26. julija 2010 sprejel Sklep 2010/430/SZVP ⁽¹⁾, s katerim je bila ustanovljena evropska mreža neodvisnih skupin možganskih trustov in je bilo določeno, da je za tehnično izvajanje navedenega sklepa pristojen konzorcij EU za neširjenje orožja (v nadaljnjem besedilu: konzorcij).
- (8) Izbira konzorcija kot edinega prejemnika donacije je v tem primeru upravičena, saj bo Unija ob podpori svojih držav članic še naprej plodno sodelovala z evropsko mrežo neodvisnih možganskih trustov o neširjenju orožja, ki prispeva k vzpostavljanju skupne evropske kulture glede neširjenja orožja in razoroževanja, pomaga Uniji pri razvoju in oblikovanju politik na teh področjih ter krepi njeno prepoznavnost. Stoodstotno financiranje je v tem primeru potrebno zaradi same narave konzorcija, ki obstaja zaradi Unije in je v celoti odvisen od podpore Unije. Konzorcij nima neodvisnih finančnih sredstev ali pravnih pooblastil za pridobivanje drugih sredstev. Poleg tega je konzorcij vzpostavil mrežo, ki jo upravlja šest možganskih trustov in združuje več kot 100 možganskih trustov, raziskovalnih centrov in univerzitetnih oddelkov, v katerih so zbrani skoraj vsi nevladni strokovnjaki za neširjenje orožja in razoroževanje v Uniji, vključno s subjekti v vseh državah članicah.
- (9) Svet je 10. marca 2014 sprejel Sklep 2014/129/SZVP ⁽²⁾, s katerim je za tri leta podaljšal stalno spodbujanje in finančno podporo Unije dejavnostim evropske mreže neodvisnih skupin možganskih trustov za neširjenje orožja, konzorcij pa pooblastil za tehnično izvajanje navedenega sklepa.
- (10) Svet je 3. aprila 2017 sprejel Sklep (SZVP) 2017/632 ⁽³⁾, s katerim je podaljšal veljavnost Sklepa 2014/129/SZVP, da bi se dejavnosti lahko še naprej izvajanje do 2. julija 2017.
- (11) Svet je 4. julija 2017 sprejel Sklep (SZVP) 2017/1195 ⁽⁴⁾, s katerim je obdobje izvajanja Sklepa 2014/129/SZVP podaljšal za obdobje od 3. julija do 31. decembra 2017, da bi bilo v letu 2017 mogoče organizirati veliko letno konferenco o neširjenju orožja in razoroževanju ter nadalje vzdrževati in posodabljati spletno platformo konzorcija.
- (12) Svet je 26. februarja 2018 sprejel Sklep (SZVP) 2018/299 ⁽⁵⁾, s katerim je za tri leta podaljšal stalno spodbujanje in finančno podporo Unije dejavnostim evropske mreže neodvisnih možganskih trustov za neširjenje orožja, konzorcij pa pooblastil za tehnično izvajanje navedenega sklepa.
- (13) Svet je 16. aprila 2021 sprejel Sklep (SZVP) 2021/648 ⁽⁶⁾, s katerim je obdobje izvajanja Sklepa (SZVP) 2018/299 podaljšal do 17. maja 2022 zaradi izzivov pri izvajanju, ki so nastali zaradi nadaljevanja pandemije COVID-19 –

⁽¹⁾ Sklep Sveta 2010/430/SZVP z dne 26. julija 2010 o ustanovitvi evropske mreže neodvisnih skupin možganskih trustov o neširjenju orožja za podporo pri izvajanju strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 202, 4.8.2010, str. 5).

⁽²⁾ Sklep Sveta 2014/129/SZVP z dne 10. marca 2014 o spodbujanju evropske mreže neodvisnih skupin možganskih trustov za neširjenje orožja, v podporo izvajanju strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 71, 12.3.2014, str. 3).

⁽³⁾ Sklep Sveta (SZVP) 2017/632 z dne 3. aprila 2017 o spremembi Sklepa 2014/129/SZVP o spodbujanju evropske mreže neodvisnih skupin možganskih trustov za neširjenje orožja, v podporo izvajanju strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 90, 4.4.2017, str. 10).

⁽⁴⁾ Sklep Sveta (SZVP) 2017/1195 z dne 4. julija 2017 o spremembi Sklepa 2014/129/SZVP o spodbujanju evropske mreže neodvisnih skupin možganskih trustov za neširjenje orožja, v podporo izvajanju strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 172, 5.7.2017, str. 14).

⁽⁵⁾ Sklep Sveta (SZVP) 2018/299 z dne 26. februarja 2018 o spodbujanju evropske mreže neodvisnih možganskih trustov za neširjenje orožja in razoroževanje v podporo izvajanju strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 56, 28.2.2018, str. 46).

⁽⁶⁾ Sklep Sveta (SZVP) 2021/648 z dne 16. aprila 2021 o spremembi Sklepa (SZVP) 2018/299 o spodbujanju evropske mreže neodvisnih možganskih trustov za neširjenje orožja in razoroževanje v podporo izvajanju strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 133, 20.4.2021, str. 57).

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Da bi pripomogli k boljšemu izvajanju strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje in strategije EU SALW, ki temeljita na načelih učinkovite večstranskosti, preprečevanja in sodelovanja s tretjimi državami, se podaljša stalno spodbujanje in podpiranje dejavnosti evropske mreže neodvisnih možganskih trustov za neširjenje orožja in razoroževanje, s čimer se prispeva k uresničitvi naslednjih ciljev:

- (a) v civilni družbi ter zlasti med strokovnjaki, raziskovalci in akademiki spodbuditi dialog o politiki in varnosti ter dolgoročno razpravo o ukrepih za preprečevanje širjenja orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov;
- (b) udeležencem ustreznih pripravljalnih teles Sveta omogočiti, da se z mrežo posvetujejo o vprašanih v zvezi z neširjenjem orožja, razoroževanjem in nadzorom nad izvozom orožja, predstavnikom držav članic pa, da se udeležijo sestankov konzorcija;
- (c) ustvariti koristno izhodišče za ukrepe Unije in mednarodne skupnosti v zvezi z neširjenjem orožja in razoroževanjem, zlasti s pripravo poročil in/ali priporočil, ki se predložijo predstavnikom visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (VP);
- (d) prispevati k večji ozaveščenosti tretjih držav o izzivih, povezanih s širjenjem orožja in razoroževanjem, in o potrebi po sodelovanju z Unijo in delovanju v okviru večstranskih forumov, zlasti Združenih narodov, da bi preprečili, odvrnili, ustavili in po možnosti ukinili skrb zbujujoče programe širjenja orožja po vsem svetu;
- (e) prispevati k razvoju strokovnega znanja in institucionalnih zmogljivosti na področju neširjenja orožja in razoroževanja v okviru možganskih trustov in vlad v Uniji in tretjih državah, vključno z okrepljenim izobraževanjem o neširjenju orožja in razoroževanju, boljšim ozaveščanjem mlajših generacij o teh vprašanih ter spodbujanjem naslednje generacije raziskovalcev in delavcev na tem področju, zlasti žensk, in v naravoslovnih in tehničnih znanostih.

2. Projekti, ki jih bo podprla Unija, vključujejo naslednje posebne dejavnosti:

- (a) zagotavljanje sredstev za izvedbo velikih letnih konferenc s tretjimi državami in civilno družbo o neširjenju orožja in razoroževanju, namenjenih obravnavi in opredelitvi nadaljnjih ukrepov za preprečevanje širjenja orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov ter medsebojno povezanih ciljev razoroževanja, pa tudi obravnavi izzivov v zvezi s konvencionalnim orožjem, vključno s preprečevanjem nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem ter pripadajočim strelivom in onemogočanjem čezmernega kopičenja tega orožja in streliva. S konferencami se bo poleg tega na mednarodni ravni spodbujala strategija EU proti širjenju orožja za množično uničevanje in strategija EU SALW, pa tudi vloga institucij Unije in možganskih trustov Unije na tem področju, da bi se izboljšala prepoznavnost tozadevnih politik Unije in bi se pripravila poročila in/ali priporočila za predstavnike VP;
- (b) zagotavljanje sredstev za organizacijo letnih posvetovalnih srečanj med predstavniki institucij Unije, predstavniki držav članic in strokovnjaki, namenjenih izmenjavi mnenj o najpomembnejših vprašanih in ključnih dogodkih na področju razoroževanja, neširjenja orožja in nadzora nad izvozom orožja, da bi se pripravila poročila in/ali priporočila za predstavnike VP;
- (c) zagotavljanje sredstev za organizacijo ad hoc seminarjev za strokovnjake in delavce, ki delujejo na tem področju, o vseh vprašanih v zvezi z neširjenjem orožja in razoroževanjem, tako glede nekonvencionalnega kot konvencionalnega orožja, da bi se pripravila poročila in/ali priporočila za predstavnike VP;
- (d) zagotavljanje sredstev za pripravo in objavo dokumentov, v katerih bodo obravnavane teme, za katere je pristojen konzorcij, ter predstavljene politične in/ali operativne strateške možnosti;
- (e) zagotavljanje sredstev za nadaljevanje dejavnosti ozaveščanja, izobraževanja in razvoja strokovnega znanja in institucionalnih zmogljivosti na področju neširjenja orožja in razoroževanja v okviru možganskih trustov ter vlad v Uniji in tretjih državah, in sicer:

— s stalnim izvajanjem in nadaljnjim razvojem tečaja e-učenja, v okviru katerega bodo obravnavani vsi relevantni vidiki neširjenja orožja in razoroževanja,

- z zagotovitvijo pripravništev na področju neširjenja orožja in razoroževanja za študente dodiplomskega študija ali mlade diplomate iz Unije in tretjih držav,
 - z nadaljevanjem pobude Mlade ženske in naslednja generacija ter programa mentorstva,
 - z organizacijo letnih študijskih obiskov v Bruslju za udeležence programa ZN za strokovnjake na področju razoroževanja (Disarmament Fellows programme), namenjenih promociji in večji prepoznavnosti politik Unije na področju neširjenja orožja, razoroževanja in nadzora nad izvozom orožja,
 - z organizacijo tečaja usposabljanja za študente naravoslovnih znanosti, namenjenega ozaveščanju o nevarnostih širjenja orožja, tudi tistih, ki jih prinašajo znanstveni in tehnološki dosežki;
- (f) zagotavljanje sredstev za nadaljnje vzdrževanje, upravljanje in razvoj spletne platforme in s tem povezanih računov na družbenih omrežjih, s čimer bi omogočili lažje navezovanje stikov, zagotavljali edinstveni forum za evropske raziskave na področju razoroževanja in neširjenja orožja, spodbujali evropsko mrežo neodvisnih možganskih trustov za neširjenje orožja in razoroževanje, omogočali navezovanje stikov s svetovno skupnostjo na področju neširjenja orožja in razoroževanja ter promovirali izobraževalno ponudbo konzorcija, ki zajema tako usposabljanje na terenu kot e-učenje.

Projekti so podrobno opisani v Prilogi.

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren VP.
2. Za tehnično izvajanje dejavnosti iz člena 1(2) je pristojen konzorcij, ki ga sestavljajo Fundacija za strateške raziskave (FRS), Mirovni raziskovalni inštitut v Frankfurtu (HSFK/PRIF), Mednarodni inštitut za strateške študije za Evropo (IISS Europe), Mednarodni mirovni raziskovalni inštitut v Stockholmu (SIPRI), Inštitut za mednarodne zadeve v Rimu (IAI) ter Center za razoroževanje in neširjenje orožja na Dunaju (VCDNP). Konzorcij opravlja to nalogo pod pristojnostjo VP. VP v ta namen s konzorcijem sklene potrebne dogovore.
3. Države članice in Evropska služba za zunanje delovanje v skladu s politikami Unije predlagajo prednostne naloge in vprašanja, vredna posebne pozornosti, ki naj bi se preučila v okviru raziskovalnih programov konzorcija ter obravnavala v delovnih dokumentih in na seminarjih.

Člen 3

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje projektov, ki zajemajo dejavnosti iz člena 1(2), znaša 4 700 000 EUR.
2. Izdatki, financirani z zneskom iz odstavka 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki veljajo za splošni proračun Unije.
3. Komisija nadzira pravilno upravljanje izdatkov iz odstavka 1. V ta namen s konzorcijem sklene sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev. V njem je določeno, da konzorcij zagotovi prepoznavnost prispevka Unije, ki je ustrezna glede na njegov obseg.
4. Komisija si prizadeva skleniti sporazum iz odstavka 3 čim prej po začetku veljavnosti tega sklepa. Če ima v tem postopku kakršne koli težave, o tem obvesti Svet, obvesti pa ga tudi o datumu sklenitve sporazuma.

Člen 4

1. VP o izvajanju tega sklepa poroča Svetu z rednimi poročili, ki jih pripravi konzorcij. Ta poročila so podlaga za vrednotenje, ki ga izvede Svet.

2. Komisija poroča o finančnih vidikih projektov iz člena 1(2).

Člen 5

1. Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.
2. Ta sklep preneha veljati 36 mesecev po datumu sklenitve sporazuma iz člena 3(3). Vendar pa preneha veljati 6 mesecev po svojem začetku veljavnosti, če do takrat ni bil sklenjen navedeni sporazum.

V Luxembourg, 11. aprila 2022

Za Svet
predsednik
J. BORRELL FONTELLES

PRILOGA

PROJEKTNI DOKUMENT

Konzorcij EU za neširjenje orožja in razoroževanje (četrti faza) – HR(2022) 34

17. januar 2022

Svet Evropske unije je ustanovil konzorcij EU za neširjenje orožja in razoroževanje (v nadaljnjem besedilu: konzorcij) s ciljem, da bi vzpostavili evropsko mrežo neodvisnih možganskih trustov za spodbujanje političnega in varnostnega dialoga ter dolgoročno razpravo o ukrepih za boj proti širjenju orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev. Ta dialog zajema tudi vprašanja, povezana s konvencionalnim orožjem, vključno z osebnim in lahkim orožjem. Podpora za projekt, ki jo je EU vzpostavila s Sklepom Sveta EU 2010/430/SZVP, je bila podaljšana za nadaljnji dve fazi leta 2014 (s Sklepom Sveta EU 2014/129/SZVP) oziroma leta 2018 (s Sklepom Sveta EU (SZVP) 2018/299). Izvajanje tretje faze se bo zaključilo maja 2022.

Konzorcij trenutno sestavljajo Fundacija za strateške raziskave (FRS), Inštitut za mednarodne zadeve v Rimu (IAI), Mednarodni inštitut za strateške študije (IISS), Mirovni raziskovalni inštitut v Frankfurtu (HSFK/PRIF), Mednarodni mirovni raziskovalni inštitut v Stockholmu (SIPRI) ter Center za razoroževanje in neširjenje orožja na Dunaju (VCDNP). Mreža se je z leti razširila na 104 člane, med katerimi so možganski trusti, raziskovalna središča in univerzitetni oddelki iz vseh držav članic EU in šestih drugih držav (Norveška, Srbija, Švica, Turčija, Ukrajina, Združeno kraljestvo).

Vloga konzorcija je usklajevanje in spodbujanje mreže ter dajanje njenega strokovnega znanja na voljo EU, da bi prispevali k razpravi ustreznih organov EU o politikah na področju neširjenja orožja, nadzora nad orožjem in razoroževanja ter zagotovili zamisli, analize in priporočila. Konzorcij to nalogo opravlja z različnimi dejavnostmi, med drugim z mednarodnimi konferencami in srečanji, izobraževalnimi dejavnostmi, publikacijami in ozaveščanjem. V tretji fazi projekta je konzorcij postopoma širil svoj obseg dela, da bi upošteval potrebo po krepitvi zmogljivosti, ozaveščenosti in priložnosti na področju razoroževanja, neširjenja orožja in nadzora nad orožjem med naslednjo generacijo akterjev in akademikov ter med strokovnjaki na naravoslovnem področju. Posebna pozornost je bila namenjena tudi potrebi po večji vključitvi žensk na tem področju.

Zaradi stalnega razvoja dogodkov in izzivov na področju razoroževanja, neširjenja orožja in nadzora nad orožjem je delo konzorcija in mreže v zvezi z organizacijo srečanj, raziskavami in ozaveščanjem še posebno pomembno za EU in njene države članice. Na podlagi dela, opravljenega v prejšnjih fazah projekta, naj bi v četrti fazi konzorcija, kot je predstavljena v tem dokumentu, razmislili o tem, kako lahko dejavnosti konzorcija in mreže še naprej prispevajo k delu EU na tem pomembnem področju.

1. Splošno upravljanje

SIPRI bo v okviru splošnega upravljanja še naprej nadzoroval in usklajeval dejavnosti konzorcija in evropske mreže neodvisnih možganskih trustov za neširjenje orožja in razoroževanje (v nadaljnjem besedilu: mreža), tudi z organizacijo sestankov usmerjevalnega odbora ob sodelovanju predstavnikov Evropske službe za zunanje delovanje (ESZD), Evropske komisije in konzorcija ter izpolnjevanjem obveznosti poročanja. To vključuje tudi nalogo nadaljnje pritegnitve širšega kroga članov v mrežo iz različnih akademskih disciplin in geografskih območij ter različnih spolov in starosti. Okvir splošnega upravljanja zajema tudi čas za vse člane konzorcija, da opravljajo splošne naloge upravljanja (na primer udeležba na usklajevalnih sestankih, predložitev prispevkov koordinatorju), vključuje pa tudi stroške v zvezi s prepoznavnostjo.

Četrta faza (2022–2025) bo vključevala tudi:

- ustanovitev programskega odbora konzorcija, ki ga bodo sestavljali predstavniki članov konzorcija, ESZD in Evropske komisije ter ki naj bi prispeval k vsebini in organizaciji letne konference in drugih projektov (npr. posvetovalnega sestanka, serije publikacij in priložnostnih seminarjev),
- šest ustnih (virtualnih ali s fizično udeležbo) poročil za CONOP, COARM in po potrebi druge organe EU, ki jih pripravijo strokovnjaki, povezani s člani mreže ali konzorcija ter na zahtevo ESZD (prej se je to izvajalo v okviru projekta službe za pomoč uporabnikom).

2. Opis projektov

Za vse projekte veljajo naslednji medsektorski cilji:

- zagotavljanje raznolikosti glede na spol in geografijo pri vseh dejavnostih
- podpora naslednji generaciji strokovnjakov za neširjenje orožja in razoroževanje

2.1 Organizacija letne konference o neširjenju orožja in razoroževanju (nosilec: IAI)

Namen in opis projekta

Letne konference se bodo udeležili vladni strokovnjaki, neodvisni možganski trusti in drugi strokovnjaki z akademskega področja iz EU, pridruženih držav in tretjih držav, ki bodo razpravljali in odločali o nadaljnjih ukrepih za preprečevanje širjenja orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov ter o medsebojno povezanih ciljih razoroževanja, obravnavali pa bodo tudi izzive v zvezi s konvencionalnim orožjem, vključno s preprečevanjem nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem ter pripadajočim strelivom in onemogočanjem čezmernega kopičenja tega orožja in streliva, ter v zvezi s povezanimi tveganji in priložnostmi, ki jih prinašajo nove tehnologije.

Ta dejavnost v četrti fazi (2022–2025) zajema organizacijo ene konference na leto. Konzorcij si prizadeva organizirati konferenco s fizično udeležbo, vendar z možnostjo prenosa dogodka deloma ali v celoti v živo. Če bi še naprej veljale omejitve potovanj in sestankov zaradi pandemije COVID-19, je konzorcij pripravljen prilagoditi obliko dogodka, kot je to naredil že v tretji fazi. Poleg tega:

- srečanje mreže bo potekalo s fizično udeležbo vzporedno z letno konferenco. Čez celo leto bodo potekala dodatna virtualna srečanja mreže.
- Srečanje „naslednje generacije“ bo organizirano vzporedno z letno konferenco, a bo povezano z drugimi dejavnostmi, pri katerih bodo sodelovali mladi strokovnjaki (glej razdelek 2.6 tega dokumenta).
- K sodelovanju na konferenci bodo povabljeni mentoriranci iz programa mentorstva konzorcija.

Rezultati projekta

- Nadaljnja organizacija velike mednarodne konference o neširjenju orožja in razoroževanju pod evropskim vodstvom, ki bo tudi v prihodnje ključni dogodek za spodbujanje strateške razprave o ukrepih za preprečevanje širjenja orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov, medsebojno povezanih ciljih razoroževanja ter izzivih v zvezi s konvencionalnim orožjem, vključno s preprečevanjem nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem ter pripadajočim strelivom in onemogočanjem čezmernega kopičenja tega orožja in streliva.
- Boljša prepoznavnost in poznavanje politik Unije na področju neširjenja orožja za množično uničevanje ter osebnega in lahkega orožja in ukrepanja na področju kemične, biološke, radiološke in jedrske varnosti med vladnimi uradniki, akademiki in civilno družbo tretjih držav.
- Spodbujanje vloge in povezanosti mreže ter vloge Unije na tem področju.
- Izpopolnitev strokovnega znanja o neširjenju orožja in razoroževanju v državah, kadar to znanje ni zadostno, vključno s tretjimi državami, ob posebnem poudarku na podpori naslednji generaciji.
- Predložitev priporočil za ukrepanje, ki bi pospešila izvajanje strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje in strategije EU SALW ter ustvarila koristno podlago za ukrepe na področju preprečevanja širjenja orožja in ukrepe v zvezi s konvencionalnim orožjem, ki jih izvajata Unija in mednarodna skupnost.
- Izboljšanje ozaveščenosti in znanja v institucijah Unije, državah članicah, civilni družbi in tretjih državah o nevarnostih, povezanih z orožjem za množično uničevanje in njegovimi izstrelitvenimi sistemi, tako da bo mogoče te nevarnosti bolje predvideti.

2.2 Organizacija letnega posvetovalnega sestanka o neširjenju orožja in razoroževanju (nosilec: FRS)

Namen in opis projekta

V okviru posvetovalnih sestankov, ob udeležbi predstavnikov EU, držav članic in možganskih trustov, obravnavanje kratkoročnih in srednjeročnih izzivov Unije na področju neširjenja orožja in razoroževanja, zlasti kar zadeva orožje za množično uničevanje in njegove izstrelitvene sisteme, konvencionalno orožje, vključno z osebnim in lahkim orožjem, ter nove vrste orožja in izstrelitvenih sistemov.

Ta dejavnost v četrti fazi projekta zajema organizacijo enega posvetovalnega sestanka na leto, razdeljenega na dva dela, pri čemer se na vsakem izmed njih obravnavajo vprašanja, povezana s CONOP in COARM, ter pripravo s tem povezanih poročil in/ali priporočil. Dnevni redi teh dogodkov bodo pripravljene v tesnem sodelovanju z ESZD in delovnimi skupinama Sveta za SZVP, pristojnima za neširjenje orožja in razoroževanje (CONOP) oziroma izvoz konvencionalnega orožja (COARM). Po potrebi bodo opravljena posvetovanja tudi z drugimi organi (npr. projektno skupino ESZD za vesolje). Konkretno:

- Letni posvetovalni sestanek bo trajal največ dva dneva ter bo razdeljen na sejo CONOP in sejo COARM. Sestanka oziroma vsake izmed sej CONOP oziroma CONOP se bo predvidoma fizično udeležilo do 50 posameznikov iz evropskih možganskih trustov, držav članic EU in institucij EU, specializiranih za vprašanja razoroževanja in neširjenja orožja za množično uničevanje ter za vprašanja konvencionalnega orožja, vključno z osebnim in lahkim orožjem, pa tudi novih tehnologij.
- Posvetovalni sestanek bo potekal fizično v dveh dneh, da bi čim bolj povečali izmenjave med udeleženci.

Rezultati projekta

- Izmenjava informacij in analiz v zvezi s trenutnimi trendi širjenja orožja med političnimi akterji in akademskimi strokovnjaki iz držav članic ter strokovnim osebjem ESZD in drugih institucij Unije.
- Razprava o najboljših načinih in sredstvih za izvajanje politik Unije proti širjenju orožja.
- Uniji se zagotovijo konstruktivne pripombe neodvisnih evropskih možganskih trustov glede njene strategije proti širjenju orožja za množično uničevanje ter strategije SALW, hkrati pa se raziskovalcem zagotovijo predlogi akterjev glede najpomembnejših strateških vprašanj, v zvezi s katerimi so potrebne nadaljnje raziskave.
- Opredelitev vprašanj s področja neširjenja orožja in razoroževanja, ki so pomembna za pripravo strateških poročil.
- Priprava strateških poročil in sklopa priporočil za ukrepanje, ki se predložijo predstavnikom VP.

2.3 Organizacija 9 priložnostnih seminarjev o neširjenju orožja in razoroževanju

Namen in opis projekta

Priložnostni seminarji so namenjeni priložnostnemu posvetovanju med mrežo, Unijo in njenimi državami članicami, da se obravnavajo pomembni dogodki in možnosti politik EU ter da se mreži, državam članicam in institucijam EU omogoči doseganje ciljnih skupin v Uniji in zunaj nje.

Projekt predvideva organizacijo največ devetih priložnostnih strokovnih seminarjev ter pripravo s tem povezanega pisnega poročila. V četrti fazi:

- bodo organizirani trije seminarji v fizični obliki in šest seminarjev v virtualni obliki.
- V okviru organizacije seminarjev bo ustreznim strokovnjakom, povezanim z mrežo, konzorcijem ali po potrebi drugimi institucijami, naročeno *ad hoc* pisno poročilo. Ta poročila bodo razposlana pred seminarjem kot referenčni dokument ali pa bodo vsebovala pregled ključnih spoznanj. *Ad hoc* poročila bodo objavljena na spletnem mestu konzorcija.
- ESZD lahko namesto pisnega poročila zahteva tudi samostojne dopise (prej dokumenti službe za pomoč uporabnikom) na temo priložnostnega seminarja.

Rezultati projekta

- Izmenjava informacij in analiz v zvezi s trenutnimi trendi širjenja orožja med političnimi akterji in akademskimi strokovnjaki iz držav članic ter strokovnim osebjem ESZD in drugih institucij Unije.
- Razprava o najboljših načinih in sredstvih za izvajanje politik Unije proti širjenju orožja.
- Uniji se zagotovijo konstruktivne pripombe neodvisnih možganskih trustov Unije glede njene strategije proti širjenju orožja za množično uničevanje ter strategije SALW, hkrati pa se možganskim trustom zagotovijo predlogi akterjev glede najpomembnejših strateških vprašanj, v zvezi s katerimi so potrebne nadaljnje raziskave.

- Opredelitev vprašanj s področja neširjenja orožja in razoroževanja, ki so pomembna za pripravo strateških poročil.
- Priprava strateških poročil in sklopa priporočil za ukrepanje, ki se predložijo predstavnikom VP. Ta poročila bodo poslana zadevnim institucije Unijam in državam članicam.

2.4 Objava 15 strateških dokumentov EU o neširjenju orožja in razoroževanju (nosilec: SIPRI)

Namen in opis projekta

Projekt predvideva pripravo in objavo največ 15 strateških dokumentov. Strateške dokumente bo naročil konzorcij, pripravljala pa jih bosta predvsem konzorcij ali mreža, da bi zagotovili uravnoteženo in raznoliko zastopnost stališč v smislu spola ter tematskega in regionalnega strokovnega znanja. V strateške dokumente bodo po možnosti vključeni prispevki strokovnjakov „naslednje generacije“, da bi tako prispevali k njihovem strokovnemu razvoju. V njih bodo obravnavane teme, za katere je pristojen konzorcij. V vsakem dokumentu bodo predlagana priporočila/strateške možnosti. Vsi strateški dokumenti bodo objavljeni na spletnem mestu konzorcija.

Rezultati projekta

- Okrepitev političnega in varnostnega dialoga o ukrepih za preprečevanje širjenja orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov, nadzor nad orožjem in razoroževanje, zlasti med strokovnjaki, raziskovalci in akademiki.
- Več ozaveščenosti, poznavanja in razumevanja v civilni družbi, evropski mreži neodvisnih možganskih trustov za neširjenje orožja in vladah, kar zadeva vprašanja, povezana s politikami Unije na področju neširjenja orožja, nadzora nad orožjem in razoroževanja.
- Zagotovitev političnih in/ali operativnih strateških možnosti VP, institucijam Unije in državam članicam.
- Razvoj ukrepov za preprečevanje širjenja orožja, nadzor nad orožjem in razoroževanje na ravni Unije na podlagi tozadevnih idej, informacij in analiz.

2.5 Spodbujanje in izboljšanje izobraževanja o neširjenju orožja in razoroževanju

Projekt zajema naslednje dejavnosti:

2.5.1 Posodobitev infrastrukture in tečajev e-učenja v okviru konzorcija (nosilec: PRIF)

Namen in opis projekta

Ta dejavnost bo osredotočena na razširjanje in uporabo orodja za e-učenje, razvitega v drugi in tretji fazi, po vsem svetu. Tečaj trenutno zajema 20 učnih enot o vseh pomembnih vprašanjih v zvezi z neširjenjem orožja in razoroževanjem. V četrti fazi se bo vseh 20 učnih enot redno posodabljalo, da bi udeležencem zagotovili čim aktualnejša dejstva in številke. Zaradi pomembnih premikov na področju neširjenja orožja in razoroževanja v zadnjih letih je v tej fazi poudarek na znatni posodobitvi 15 prvotnih učnih enot, oblikovanih med letoma 2014 in 2017: v smislu vsebine, prijaznosti do uporabnika in uporabniškega vmesnika ter grafičnega in video oblikovanja. Te spremembe bodo olajšale posodabljanje učnih enot.

Posebna pozornost bo ponovno namenjena dostopnosti, tj. nadgradnji za uporabnike z okvarami vida ali sluha. Izboljšala se bo razumljivost celotnega tečaja, saj bodo specializirani materni govorniki angleščine opravili jezikovni pregled. Z nadaljnjim ozaveščanjem in podpiranjem izobraževalnih ustanov se bo omogočila enostavna vključitev e-učenja v univerzitetne magistrske programe in drugo izobraževalno ponudbo ter spodbudila uporaba tečaja e-učenja po vsem svetu.

Rezultati projekta

- Stalno izvajanje, izpopolnitev in posodabljanje obstoječega tečaja e-učenja v okviru konzorcija, ki obravnava vse pomembne vidike neširjenja orožja in razoroževanja.
- Ozaveščanje učiteljev in vodij usposabljanja glede virov EU za izobraževanje o neširjenju orožja in razoroževanju ter pomoč pri njihovi uporabi.

- Ozaveščanje novinarjev in nižjih diplomatov glede virov EU za izobraževanje o neširjenju orožja in razoroževanju ter pomoč pri njihovi uporabi.
- Zagotavljanje podpore pri poučevanju o nadzoru nad orožjem, neširjenju orožja in razoroževanju na univerzitetnih seminarjih.
- Zagotavljanje podpore za kombiniranje e-učenja in usposabljanja v razredu („mešano učenje“).
- Podrobnejše poznavanje politik EU na področju neširjenja orožja in razoroževanja po vsej Uniji in v tretjih državah.
- Zagotavljanje odprtega izobraževalnega vira, ki se stalno posodablja, vsem deležnikom, vključenim v raziskave in načrtovanje na področju neširjenja orožja.
- Zagotavljanje ključnih dodatnih informacij akterjem in akademikom na področju neširjenja orožja.

2.5.2 „Klinika za poučevanje“ (vozlišče za učne vire) (nosilec: PRIF)

Namen in opis projekta

V okviru te dejavnosti se bo nadaljevalo delo, začeto v letih 2021/22, da bi izboljšali poučevanje o razoroževanju, nadzoru nad orožjem in neširjenju orožja v EU. Do sedaj je bilo z obsežnim spletnim iskanjem odkritih 59 ustreznih tečajev, ki so se nedavno poučevali na univerzah v EU. Z zadevnimi predavatelji je bil navezan stik. Na voljo je bilo danih 24 učnih načrtov. Na podlagi predhodne ocene sta bila pripravljena dva glavna učna načrta in tudi kratki povzetki ključnih besedil. V okviru projekta bodo v četrti fazi zbrani tečaji na evropskih in severnoameriških univerzah, iskanje pa se bo razširilo na nezahodne države. Statistična analiza se bo nenehno izpopolnjevala in posodabljala. Predavateljem in učiteljem bo predloženo dodatno gradivo.

Rezultati projekta

- Širok nabor učnih načrtov učnih dogodkov kot primerov in za navdih na spletišču konzorcija.
- Statistična ocena obstoječih tečajev, na primer v zvezi s poučevanimi temami, teoretičnimi pristopi ali raznolikostjo spolov, bo objavljena na spletnem mestu konzorcija in predstavljena na konferencah ali delavnicah.
- Priprava in posodobitev dveh „glavnih učnih načrtov“ za učitelje, ki so šele začeli poučevati.
- Kratki povzetki ustrezne ali manjkajoče literature bodo objavljeni na spletnem mestu konzorcija.

2.5.3 Tečaj usposabljanja za ozaveščanje o širjenju orožja (nosilec: SIPRI)

Namen in opis projekta

V okviru te dejavnosti bo organiziranih 6 tečajev usposabljanja za ozaveščanje dodiplomskih in podiplomskih študentov naravoslovja in drugih zadevnih smeri o tveganjih glede širjenja orožja. S tem bo vzpostavljen tudi most med družboslovnimi in naravoslovnimi vedami, ki je bil v zadnji fazi opredeljen kot nujno potreben. To bo vključevalo opredelitev posebnega učnega načrta za različne ciljne skupine (npr. z biomedicinskega, strojnega ali jedrskega področja) in izvedbo dveh tečajev na leto. V četrti fazi bodo trije tečaji organizirani v fizični obliki v Stockholmu, trije pa bodo virtualni.

Rezultati projekta

- Okrepitev zmogljivosti nove generacije naravoslovcev in strokovnjakov z drugih zadevnih področij glede instrumentov in politik za neširjenje orožja.
- Prispevek k cilju politike Unije za neširjenje orožja s krepitvijo ozaveščenosti o tveganjih glede širjenja orožja v strokah, v katerih so takšna tveganja pogosta in za katere je značilen velik tehnološki napredek, ter o priložnostih za obravnavanje tveganj glede širjenja orožja v okviru tehnološkega razvoja.
- Kombinacija učenja na daljavo (e-učenje) in usposabljanja na kraju samem („mešano učenje“).

2.6 Spodbujanje vprašanj, povezanih z neširjenjem orožja in razoroževanjem, za mlade ženske in naslednjo generacijo

Projekt zajema naslednje dejavnosti:

2.6.1 Program pripravništva (nosilec: PRIF)

Namen in opis projekta

V okviru dejavnosti se predvideva, da se največ 30 študentom dodiplomskega študija ali mladim diplomatom zagotovi do trimesečno evropsko pripravništvo na področju neširjenja orožja in razoroževanja. Pripravništva bo vzpostavil in dokumentiral konzorcij, zajemala pa bodo udeležbo na dogodkih in delavnicah, branje in pisne izdelke ter vključevanje v projekte. Pripravništva lahko gostijo vse ustanove, ki so članice mreže. 24 od 30 pripravništev je rezerviranih za evropske kandidate, preostalih šest pa za neevropske kandidate. Kolikor je to mogoče, bodo vsi pripravniki povabljeni na konference in seminarje, ki jih v času njihovega pripravništva organizira konzorcij.

Rezultati projekta

- Okrepitev zmogljivosti nove generacije akademikov in strokovnjakov na področju politike in načrtovanja neširjenja orožja.
- Podrobnejše poznavanje politik Unije na področju neširjenja orožja in razoroževanja po vsej Uniji.
- Boljše razumevanje strategij, politik in pristopov Unije na področju neširjenja orožja v tretjih državah.
- Vzpostavitev mrež mladih strokovnjakov in akademikov ter omogočanje sodelovanja v praksi.
- Okrepitev zmogljivosti glede politik Unije na področju orožja za množično uničevanje ter osebnega in lahkega orožja v okviru mreže.

2.6.2 Dejavnosti in program mentorstva v okviru pobude Mlade ženske in naslednja generacija (nosilec: VCDNP)

Namen in opis projekta

Z ozirom na splošno neravnotežje z vidika starosti in spola med strokovnjaki in akterji na področju neširjenja orožja, razoroževanja in nadzora nad orožjem je cilj projekta študentom na dodiplomski ravni, diplomantom in študentom na podiplomski ravni predstaviti vprašanja s področja neširjenja orožja, razoroževanja in nadzora nad orožjem ter povečati njihovo tozadevno ozaveščenost, obenem pa jih spodbuditi k sodelovanju pri dogodkih in delavnicah o relevantnih vprašanjih. V okviru dejavnosti bosta v četrti fazi organizirana dva obiska na leto v fizični obliki za ozaveščanje na univerzah v Evropi, da bi povečali prepoznavnost tega področja in priložnosti za mlade akademike. V okviru dejavnosti bodo organizirani tudi spletni seminarji o tematskih vprašanjih, ki bodo vedno vključevali informacije o poklicnih možnostih ali karierah za mlade.

Da bi povečali udeležbo žensk na tem področju, bo v okviru projekta v četrti fazi vsako leto izveden tudi formalni program mentorstva (z enoletnim trajanjem), v katerem bo 20 mladih žensk dobilo 20 mentorjev ali mentoric, ki bodo pomagali izboljšati mreženje med posamezniki in njihovo razumevanje področja ter nudili pomoč pri poklicnem svetovanju. Program mentorstva bodo spremljale strokovna srečanja ter delavnice za navezovanje stikov ter pridobivanje znanj in spretnosti.

Rezultati projekta

- Okrepitev zmogljivosti nove generacije akademikov in strokovnjakov na področju neširjenja orožja, razoroževanja in nadzora nad orožjem.
- Boljše razumevanje področja in ustreznih politik EU.
- Večja ozaveščenost o priložnostih za mlade akademike, zlasti ženske, da se v večji meri vključijo na področje neširjenja orožja, razoroževanja in nadzora nad orožjem.
- Okrepljene mreže med mladimi akterji ter med njimi in uveljavljenimi strokovnjaki.
- Boljše sodelovanje z mladimi akademiki, ki želijo izvedeti več o tem področju in se vključiti vanj.

2.7 Obisk udeležencev programa ZN za strokovnjake na področju razoroževanja v Bruslju (nosilec: VCDNP)

Namen in opis projekta

V okviru projekta se za udeležence programa ZN za strokovnjake na področju razoroževanja predvideva dvo- ali tridnevni študijski obisk v Bruslju v Belgiji, da bi se bolje seznanili z EU, njenimi politikami, delovanjem in institucijami. Obisk bo načrtovan tako, da bo uvrščen v evropski del programa za strokovnjake. Cilj programa je zagotoviti celovit pregled glavnih institucij EU in njenih organov za oblikovanje politik, zlasti v zvezi z neširjenjem orožja in razoroževanjem, ter tematske predstavitve dela EU na tem področju, vključno s podpornimi programi za tretje države.

Rezultati projekta

- Boljše poznavanje in večja prepoznavnost delovanja in institucij v EU ter njenih politik pa tudi podpornih programov na področju neširjenja orožja in razoroževanja v tretjih državah.
- Večje strokovno znanje o zadevah, povezanih z orožjem za množično uničevanje ter osebnim in lahkim orožjem v partnerskih in tretjih državah.
- Okrepljeno sodelovanje z Urdom ZN za razorožitev in večji prispevek k izobraževalnim prizadevanjem v okviru programa ZN za strokovnjake na področju razoroževanja.

2.8 Ozaveščanje in komunikacija (nosilec: FRS)

Projekt zajema naslednje dejavnosti:

Spletno mesto, platforma mreže in ozaveščanje (nosilec: FRS)

Namen in opis projekta

Ta dejavnost zagotavlja sredstva za spletno gostovanje, spletno oblikovanje in tehnično vzdrževanje spletnega mesta konzorcija in družbenih omrežij (Twitter, LinkedIn, Youtube). Potem ko je bila v prejšnji fazi vzpostavljena digitalna platforma za sodelovanje, da bi olajšali komunikacijo, sodelovanje in izmenjavo najboljših praks v okviru mreže, bo ta dejavnost pokrivala upravljanje skupnosti, posodobitve in tehnično vzdrževanje platforme. Člani mreže bodo prek te digitalne platforme za sodelovanje bolj neposredno vključeni, in sicer z interakcijo na forumu, izmenjavo svojih virov in prek prihodnjih dogodkov, pa tudi z zagotavljanjem najnovejših informacij o svojih strokovnjakih in inštitutu. Za vsako raziskavo bo mogoče na platformi ustvariti poseben profil, najti informacije o konzorciju in mreži ter komunicirati z drugimi uporabniki. Poleg tega:

- Na različnih platformah se bodo še naprej promovirale in podpirale publikacije, dogodki in zaposlitvene možnosti konzorcija in drugih članov mreže.
- Konference, ki jih organizira konzorcij, se bodo še naprej oglaševale in dokumentirale na spletnem mestu (referenčni dokumenti, dnevni redi, predstavitve, videoposnetki odprtih sej, kadar bo to ustrezno).
- V posebnem razdelku na spletnem mestu se se bodo še naprej spodbujale priložnosti za izobraževanje v okviru konzorcija, vključno s tečajem e-učenja, učnimi viri, pobudo Mlade ženske in naslednja generacija, priložnosti za udeležbo v programu za strokovnjake in pripravništva.
- Vzpostavljene bodo povezave med spletnim mestom in platformo, da bi zagotovili vključevanje in redno posodabljanje vseh orodij za ozaveščanje in komunikacijo, ki jih uporablja konzorcij.
- Še naprej bo vsak mesec objavljeno glasilo. Vsaka številka bo vključevala: 1) forum, prek katerega bodo lahko predstavniki mreže promovirali svoje raziskovalne dejavnosti s poudarkom na dejavnostih, ki so se začele nazadnje; b) posodobljene informacije o dejavnostih konzorcija; c) novice o dejavnostih članov mreže; d) uredniški članek, ki bo obravnaval vprašanja neširjenja orožja in razoroževanja, pomembna za politiko EU.

2.8.1 **Produkcija poddaje konzorcija (nosilec: IISS-Europe)**

Namen in opis projekta

Ta dejavnost predvideva začetek predvajanja poddaje konzorcija, ki naj bi obravnavala tematska vprašanja v pristojnosti konzorcija. V četrti fazi projekta bo v sklopu serije poddaj, ki jo bo gostil IISS-Europe, ustvarjenih največ 36 epizod.

Rezultati dejavnosti projekta

- Večja ozaveščenost in poznavanje v okviru institucij Unije, držav članic, civilne družbe in tretjih držav o nevarnostih, povezanih s konvencionalnim orožjem ter orožjem za množično uničevanje in njegovimi izstrelitvenimi sistemi, tako da bo mogoče te nevarnosti bolje predvideti.
- Spodbujanje boljšega razumevanja strategije EU za neširjenje orožja za množično uničevanje in strategije SALW v civilni družbi.
- Zagotavljanje povezave med Unijo in mrežo možganskih trustov.
- Upravljanje platforme, kjer si lahko možganski trusti za neširjenje orožja stalno izmenjujejo neodvisna mnenja in analize o vprašanih širjenja orožja za množično uničevanje in konvencionalnega orožja, vključno z osebnim in lahkim orožjem.
- Razširitev, upravljanje in posodobitev obstoječe mreže neodvisnih možganskih trustov.

- Omogočanje stalnega in brezplačnega prenosa dokumentov s srečanj mreže ter neodvisnih možganskih trustov, ki želijo rezultate svojih raziskav objaviti brez finančnega nadomestila.
-